

Pia Lindgren

Fra: TMFKP Sekretariat

Emne: Svar på politikerspørgsmål stillet af Troels Christian Jakobsen (Å) den 6. marts 2024 vedr. overvågningen af vandmiljøet i forbindelse med etablering af Lynetteholm, eDoc-sag 2024-0085013

Fra: TMFKP BPM Rådhuspost

Sendt: 15. marts 2024 12:59

Til: Troels Christian Jakobsen (Borgerrepræsentationen)

Emne: Svar på politikerspørgsmål stillet af Troels Christian Jakobsen (Å) den 6. marts 2024 vedr. overvågningen af vandmiljøet i forbindelse med etablering af Lynetteholm, eDoc-sag 2024-0085013

Kære Troels Christian Jakobsen, MB

På vegne af Lena Kongsbach, vicedirektør i Bygge-, Parkerings- og Miljømyndigheden, sender jeg dig hermed svar på din henvendelse af 6. marts 2024 vedr. overvågning af vandmiljøet i forbindelse med etablering af Lynetteholm.

Med venlig hilsen

Andreas Mateskovic Lyduch

Politisk koordinator

BPM Sekretariat

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Besvarelse vedrørende overvågningen af vandmiljøet i forbindelse med etablering af Lynetteholm

Medlem af Borgerrepræsentationen Troels Christian Jakobsen (Å) har den 6. marts 2024 stillet følgende spørgsmål til Teknik- og Miljøforvaltningen.

Spørgsmål

1. Hvilke rapporter eller anden dokumentation af miljøovervågningen af Lynetteholmen er udarbejdet og tilgængeligt?

2. Teknik- og Miljøforvaltningen fører tilsyn med By & Havns overvågning af kvaliteten af vand, sediment og biologiske parametre i Øresund i forbindelse med Lynetteholmen. Hvad viser denne overvågning af resultater indtil videre? Og hvilke metoder og procedure er valgt for tilsynet med miljøovervågningen?

3. Monitoringsprogrammet, som oplyst i tidligere politikerspørgsmål [09.03.22 - svar til Rasmus Steenberger \(F\) om Udledninger vedr. jorddepot Lynetteholmen.pdf \(kk.dk\)](#), indebærer, at By & Havn udtager stikprøver på en række målestationer i Øresund. For sediment udtages årlige prøver på 27 stationer for 49 parametre. For vandkvalitet tages prøver tre gange hver gravesæson på 14 stationer, som analyseres for ca. 34 forskellige stoffer. På 4 af stationerne analyseres for yderligere 11 stoffer. For bundflora- og fauna foretages årlig inspektion på 27 stationer samt langs 19 transekter (havbundslinjer). Spørgsmålet er her, hvilke stoffer det er, der bliver testet for? Og hvad har resultatet af testene været?

4. Som opfølgende spørgsmål til pkt3, hvis det ikke fremgår: Hvad har miljøovervågning indtil nu vist med Lynetteholmen når det kommer til udledning af kvælstof og andre miljøfremmende stoffer såsom tungmetaller? Og hvordan vurderer tilsynet By & Havns arbejde med miljøovervågning jf. Implementeringsredegørelsens krav.

Svar

Ad 1

By & Havn samler viden om miljøforhold og Lynetteholmprojektet, herunder, hvilke undersøgelser og rapporter, der er gennemført, her: [Miljøovervågning - Lynetteholm \(byoghavn.dk\)](#)

15-03-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 5067

Dokumentnummer i F2
129419

Sagsnummer i eDoc
2024-0085013

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

De rapporter der vedrører overvågningen af miljøtilstanden og som Københavns Kommune har en tilsynsforpligtelse i forhold til er især:

- Lynetteholm miljøundersøgelser
- Lynetteholmen: Monitoringsystem for anlægsfasen
- Lynetteholmen: Monitoringsystem for 2023 - anlægs- og driftsfase
- Resultater fra monitoring 2021-2022 Lynetteholm området
- Lynetteholm: Spildmålinger fra gravearbejdet og vandkvalitet, 2022-2023
- Lynetteholm - Sommerstatus 2023

På overstående webside findes ligeledes et resume af indholdet i de enkelte rapporter. Flere af rapporterne kan downloades i sit fulde omfang. De rapporter, der ikke kan downloades i fuldt omfang kan fås via henvendelse til By & Havn.

Københavns Kommune er kun myndighed i forhold til By & Havns overvågning af påvirkningen af vandmiljøet og udledningen af næringsstoffer.

Ad 2

Teknik- og Miljøudvalget blev i juni 2023 orienteret om overvågningsprogrammet for Lynetteholms påvirkning af vandmiljøet. Resultatet af overvågningen er kort beskrevet i orienteringen, der er vedlagt som bilag (Bilag 1 Orientering til portalen om overvågningsprogram for Lynetteholms påvirkning af vandmiljøet).

Overvågningen af påvirkningen af vandmiljøet pågår, og afrapporteres årligt efter hver graveperiode.

Teknik- og Miljøforvaltningen har i marts 2024 modtaget afrapportering om udledning af næringsstoffer og forvaltningen er i gang med at gennemgå materialet.

Afrapportering vedr. næringsstoffer sker halvårligt.

Ad 3

Der er ved overvågningen af Lynetteholmprojektets påvirkning af vandmiljøet testet for en række kemiske stoffer.

Hvilke stoffer der monitoreres i enten vand eller sediment i de enkelte undersøgelser og på de enkelte lokaliteter er beskrevet i detaljer i de enkelte rapporter (se mere information om de enkelte rapporter under Ad 1).

De kemiske stoffer der indgår i overvågningen i 2023/2024, fremgår af nedenstående tabel:

Moniteringsparameter i sediment	Moniteringsparameter i vandfasen
Sedimentvariabel	Variabel
Tørstofindhold	Suspenderede stoffer
Kornstørrelsesfordeling	Total phosphor, P
Glødetab af tørstof	Total kvælstof, N
Total kvælstof, N	Organotin TBT, DBT, MBT
Total phosphor, P	Monobutyltin-cation (MBT)
Arsen, As	Dibutyltin-cation (DBT)
Bly, Pb	Tributyltin-cation (TBT)
Barium, Ba	Tungmetaller
Cadmium, Cd	Antimon, Sb
Chrom (total), Cr	Arsen, As
Kobber, Cu	Bly, Pb
Kviksølv, Hg	Cadmium, Cd
Nikkel, Ni	Barium, Ba
Zink, Zn	Chrom, Cr
TOC	Kobber, Cu
Organotin: TBT, DBT, MBT	Kviksølv, Hg
Tributyltin, TBT-Sn	Molybdæn, Mo
Dibutyltin, DBT-Sn	Nikkel, Ni
Monobutyltin, MBT-Sn	Selen, Se
PAH'er, 9 stoffer	Zink, Zn
Anthracen	PAH'er 16 komp.
Benzo(a)anthracen	Acenaphten
Benzo(ghi)perylene	Acenaphtylen
Benz(a)pyren	Anthracen
Chrysen	Benzo(a)anthracen
Fluoranthren	Benzo(b+j+k)fluoranthener
Indeno(1,2,3-cd)pyren	Benzo(ghi)perylene
Phenanthren	Benz(a)pyren
Pyren	Benz(e)pyren
PCB i sediment	Chrysen
PCB congen 28	Fluoren
PCB congen 52	Fluoranthren
PCB congen 101	Dibenzo(a,h)anthracen
PCB congen 118	Indeno(1,2,3-cd)pyren
PCB congen 138	Naphtalen
PCB congen 153	
PCB congen 180	Phenanthren
Phthalater og nonylphenol	Pyren
DMP (Dimethylphthalat)	Andre stoffer
DEP (Diethylphthalat)	Benzen
BBP (Benzylbutylphthalat)	Toluen
DOP (Diocetylphthalat)	Ethylbenzen
DEHP (Bis(2-ethylhexyl)phthalat)	m/p-xylen
DBP (Dibutylphthalat)	o-xylen
Nonylphenol	Xylener (o-, m-, p-xylen)
DNP (Diisononylphthalat)	Xylener (o-, m-, p-xylen og ethylbenzen)
PFAS	Trichlormethan (chloroform)
	1,1,1-trichlorethan
	Tetrachlormethan
	Trichlorethylen
	Tetrachlorethylen
	PFOS/PFAS

Den gule fremhævelse markerer nye kemiske stoffer, som der vil blive analyseret for. Desuden overvåges udledningen af næringsstofferne kvælstof og fosfor.

Resultaterne af monitoringen af vandmiljøet fremgår af den årlige rapportering. Seneste resultater fremgår af "Lynetteholm - Sommerstatus 2023, Biologiske og sedimentkemiske undersøgelser" og "Lynetteholm: Spildmålinger fra gravearbejdet og vandkvalitet,

2022-2023", der også tilgås via [Miljøovervågning - Lynetteholm \(byoghavn.dk\)](https://www.kk.dk/politik/politiske-udvalg/teknik-og-miljoedvalget/politikerspoergsmaal-til-teknik-og-miljoeforvaltningen).

Ad 4

Vurderingen af overvågningen fremgår af svar på ovenstående Ad 2 og Ad 3.

Svaret er offentligt tilgængeligt på <https://www.kk.dk/politik/politiske-udvalg/teknik-og-miljoedvalget/politikerspoergsmaal-til-teknik-og-miljoeforvaltningen>.

Lena Kongsbach
Vicedirektør

Notat

Til Teknik- og Miljøudvalget

Orientering om overvågningsprogram for Lynetteholms påvirkning af vandmiljøet

Teknik- og Miljøforvaltningen, fører tilsyn med By & Havns overvågningsprogram for undersøgelser af påvirkningen af det marine vandområde i forbindelse med etableringen af Lynetteholm. Overvågningens formål er at dokumentere om Lynetteholm over tid påvirker vandkvalitet, sediment, bundvegetation og fauna.

Teknik- og Miljøudvalget orienteres, om den overvågning, som By & Havn fra projektets start og til nu har gennemført og afrapporteret. Forvaltningen har modtaget en samlerapport fra By & Havn (se bilag 1). Rapporten er ledsaget af faglige baggrundsrapporter.

Rapporten konkluderer, at der ikke ses varige påvirkninger fra anlægsarbejdet.

Forvaltningen har på baggrund af materialet i forbindelse med denne overvågning ikke kunnet konstatere væsentlige påvirkninger relateret til etableringen af Lynetteholm.

Forvaltningen har haft kommentarer herunder til By & Havns forventede overvågningsaktiviteter i 2023. Kommentarerne er fremsendt til By & Havn, og de væsentligste kommentarer gengives nedenfor.

Baggrund

Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, fører i henhold til Tilsynsbekendtgørelse for anlæg af Lynetteholm tilsyn med By & Havns overvågningsprogram for undersøgelser af påvirkningen af det marine vandområde i forbindelse med etableringen af Lynetteholm. Overvågningen omfatter sediment, vandkvalitet, bundvegetation og fauna, og har til formål at dokumentere, om anlæg af Lynetteholm påvirker disse parametre over tid.

Overvågningsprogrammet er opbygget således, at By & Havn først skal opbygge en baseline, som siger noget om tilstanden af parametrene før Lynetteholm. Derefter skal der hvert år gennemføres forskellige undersøgelser, og det skal på baggrund heraf vurderes, om der sker påvirkninger af vandområdet, som med en vis sandsynlighed kan henføres til Lynetteholm.

Forvaltningen skal føre tilsyn med, om By & Havn gennemfører overvågningsprogrammet tilfredsstillende, og om programmet i tilstrækkelig grad lever op til sit formål eller om det bør justeres. En evt. justering skal ske årligt. Desuden skal forvaltningen vurdere, om der er dokumenterede påvirkninger, som giver anledning til ændringer eller i sidste ende påbud fra rette myndighed.

27-06-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 8493

Dokumentnummer i F2
88425

Sagsnummer i eDoc
2023-0224505

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Njalsgade 13
2300 København S

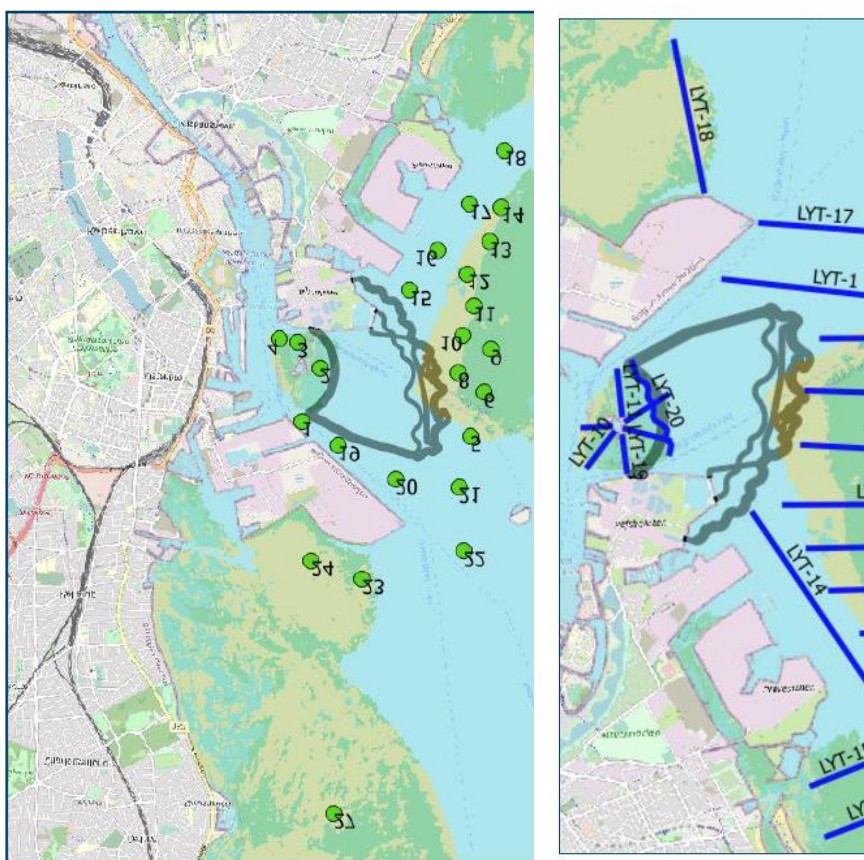
EAN-nummer
5798009809452

Trafikstyrelsen fører tilsyn med selve gravearbejdet i forbindelse med anlæg af Lynetteholm. Forvaltningen koordinerer tæt med styrelsen om tilsynsopgaverne.

Forvaltningen accepterede den 18. januar 2022 By & Havns overvågningsprogram. I programmet fastlægges måleprocedurer og -steder, som gør det muligt at følge udviklingen af sediment, vandkvalitet og bundvegetation og -fauna, mens Lynetteholm anlægges, og fyldes op med jord.

By & Havns gennemførte overvågning af vandmiljøet

Der er i forbindelse med overvågningen fastlagt en række målestationer og transekter (undersøgelseslinjer), som By & Havn skal undersøge (Se figur 1).

Figur 1: Målestationer og transekter for undersøgelser af vandmiljøet

By & Havn har gennemført følgende undersøgelser i vandområdet:

- Undersøgelser på alle stationer og transekter i december 2021 - januar 2022
- Undersøgelser på alle stationer og transekter i juni 2022 efter endt gravesæson
- Vandkvalitetsundersøgelser på ni stationer under gravearbejdet i januar til marts 2022
- Vandkvalitetsundersøgelser på ni stationer under gravearbejdet i oktober 2022
- Målinger af turbiditet (uklarhed i vandet)
- Målinger af ilt i Kongedybet
- Skibsbaserede undersøgelser af spild

- Undersøgelser på alle stationer og transekter i januar – februar 2023

By & Havn konkluderer, at samtlige parametre beskrevet i implementeringsredegørelsen er monitoreret, og at resultaterne af undersøgelserne ikke viser varige påvirkninger fra anlægsarbejdet. Det konkluderes ligeledes, at der kan ske justeringer i måden, hvorpå der monitoreres og af-rapporteres, på baggrund af erfaring fra den første monitorering.

Teknik- og Miljøforvaltningens kommentarer

Forvaltningen har vurderet materialet, som By & Havn har fremsendt. Forvaltningen har på baggrund af det fremsendte materiale ikke kunnet konstatere væsentlige påvirkninger af vandområdet relateret til etableringen af Lynetteholm. Forvaltningen har dog sendt nogle kommentarer til By & Havn, om den gennemførte overvågning, som bør medføre forbedringer fremover.

Forvaltningen har blandt andet kommenteret, at baselinemålingerne (tilstanden i vandområdet inden anlægsarbejdet) er behæftet med usikkerhed, og at det er komplekst at anvende baselinemålingerne til sammenligning med årlige målinger, fordi de er gennemført uden for den periode, der normalt anvendes for marin overvågning.

Forvaltningen har på baggrund af erfaringerne med de første målinger kommenteret, at By & Havn skal overveje om måleprogrammet på nogle punkter skal udvides, for tilstrækkeligt grundigt at kunne dokumentere eventuelle langsigtede påvirkninger fra Lynetteholm. Det skyldes blandt andet manglende kendskab til naturlige variationer i vandområdet og variationer som følge af påvirkning fra andre kilder.

Forvaltningen har desuden modtaget By & Havns forslag til hvilke undersøgelser og overvågning, der skal ske i 2023. Forvaltningen har vurderet, at der for at kunne optimere den fremtidige overvågning, er behov for enkelte justeringer i programmet. By & Havn skal med justeringerne i højere grad kunne sandsynliggøre, om eventuelle fremtidige påvirkninger af vandkvaliteten kunne stamme fra projektet. Forvaltningen vurderer desuden, at iltmålinger i Kongedybet bør fortsætte til den eventuelle effekt af etableringen af hele perimeteren, kan dokumenteres.

Forvaltningen har orienteret Trafikstyrelsen, som er overordnet myndighed, om Københavns Kommunes vurdering af overvågningen og kommentarer til justeringer.

Lena Kongsbach

Vicedirektør